

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1961-1962.

21 NOVEMBER 1961.

WETSVOORSTEL

betreffende de oprichting van twee administratieve arrondissementen : Asse-Halle en Vilvoorde-Zaventem in Brabant.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De dringende noodzakelijkheid bestaat om een duurzame verstandhouding te vestigen tussen Walen en Vlamingen in dit land.

De Regering zelf, heeft dit bevestigd, waar in de regeringsverklaring van 2 mei 1961 werd gezegd : « De regering wil eveneens de nationale eenheid verstevigen door een duurzame regeling van de betrekkingen tussen Vlamingen en Walen. In het raam van deze regeling moet het statuut van Brussel worden omschreven, opdat deze stad werkelijk de hoofdstad zou zijn van een land, waar beide gemeenschappen in harmonie leven. Wij willen van België het vaderland maken, dat wij allen zonder voorbehoud liefhebben, waar Vlamingen en Walen zich volledig thuis voelen en gelijke mogelijkheden tot ontplooiing vinden. »

Nu men een oplossing zoekt voor het dubbele probleem — het statuut van Brussel — en de Waals-Vlaamse verhoudingen — past het tevens een definitieve en harmonieuze regeling voor het arrondissement Brussel vast te leggen.

Wanneer men de provincie Brabant in haar geheel beschouwt stelt men vast dat ze verdeeld is in drie arrondissementen. Het arrondissement Brussel bestaande uit 121 gemeenten en 1.424.538 inwoners, het arrondissement Leuven met 119 gemeenten en 349.647 inwoners en het arrondissement Nijvel met 108 gemeenten en 199.544 inwoners. Deze cijfers zijn ontleend aan de officiële opgave van 's Rijks bevolkingscijfer op 31 december 1960.

Het arrondissement Leuven, ten Oosten van Brussel is eentalig Vlaams, het arrondissement Nijvel ten Zuiden van Brussel is eentalig Frans. In het arrondissement Brussel dat zich uitspreidt ten westen en ten noorden van Brussel zijn er 102 vlaamse gemeenten en 19 tweetalige gemeenten die tot groot-Brussel behoren.

De volledige tweetaligheid van de Brusselse agglomeratie zal er efficiënt toe bijdragen om van de hoofdstad

Chambre des Représentants

SESSION 1961-1962.

21 NOVEMBRE 1961.

PROPOSITION DE LOI

relative à la création, dans le Brabant, de deux arrondissements administratifs : Asse-Hal et Vilvorde-Zaventem.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Il est absolument nécessaire de réaliser dans ce pays une entente durable entre Wallons et Flamands.

Le Gouvernement lui-même l'a proclamé dans sa déclaration du 2 mai 1961. Voici ce qu'il a déclaré : « Le Gouvernement veut aussi renforcer l'unité nationale par un règlement durable des relations entre Wallons et Flamands. Dans le cadre de ce règlement, le statut de Bruxelles doit être précisé, en sorte qu'elle soit vraiment la capitale d'un pays où vivent en harmonie les deux communautés. La Belgique doit rester la patrie aimée par tous, sans restriction, où Wallons et Flamands se sentent chez eux et trouvent les mêmes possibilités de développement. »

A l'heure où l'on recherche une solution au double problème — statut de Bruxelles et rapports entre Flamands et Wallons — il convient d'établir également un régime définitif et harmonieux pour l'arrondissement de Bruxelles.

Considérée dans son ensemble, la province de Brabant est divisée en trois arrondissements : l'arrondissement de Bruxelles, composé de 121 communes avec une population de 1.424.538 habitants; l'arrondissement de Louvain, composé de 119 communes avec 349.647 habitants et l'arrondissement de Nivelles avec 108 communes et 199.544 habitants. Ces chiffres sont ceux du relevé officiel de la population au 31 décembre 1960.

L'arrondissement de Louvain, à l'Est de Bruxelles, est unilingue flamand, l'arrondissement de Nivelles, au Sud de Bruxelles, est unilingue français. L'arrondissement de Bruxelles qui s'étend à l'Ouest et au Nord de Bruxelles comprend 102 communes flamandes et 19 communes bilingues se rattachant au Grand-Bruxelles.

Le bilinguisme intégral de l'agglomération bruxelloise contribuera de façon efficace à faire de la capitale de

van België het natuurlijk — economisch — en cultureel trefpunt te maken van onze beide cultuurgemeenschappen.

Ten einde deze bijzondere toestand van Brussel te beklemtonen heeft men weleens de oprichting van een tiende provincie voorgesteld.

Het komt ons echter voor dat deze oplossing al te complexe gevolgen zou hebben. Brabant en Brussel zouden dan elk een afzonderlijke provincieraad hebben. De bestaande provinciale diensten zouden moeten ontdubbeld worden. Men zou een nieuwe hoofdstad moeten vinden voor de oude provincie Brabant, enz.

Het is de bedoeling van dit voorstel een meer rationele oplossing voor te stellen. Zij ligt ten andere voor de hand. Niet enkel door de eenaligheid van de randgemeenten en de meer verwijderde Brusselse buiten maar evenzeer door de sociaal psychologische mentaliteit van hun bevolking, haar levenswijze en haar cultuur.

De 102 vlaamse gemeenten ten oosten en ten noorden van Brussel, met hun 410.506 inwoners worden in twee nieuwe administratieve arrondissementen ingedeeld, namelijk Halle-Asse met hoofdplaats Halle en Vilvoorde-Zaventem met hoofdplaats Vilvoorde.

Deze beide administratieve arrondissementen vormen een nieuw kiesarrondissement, dat een evenwaardige tegenhanger zou vormen van het arrondissement Leuven en Nijvel. Daarbij zou het arrondissement Brussel van 410.000 inwoners ontdaan worden en tot 1 miljoen herleid, wat nog ruimschoots volstaat.

In artikel 6 van dit wetsvoorstel wordt voorzien dat de Koning de noodzakelijke wijzigingen betreffende deze nieuwe kiesomschrijving zou aanbrengen.

De weerslag op de provinciale verkiezingen wordt bij artikel 7 geregeld; enerzijds worden de thans bestaande kiesdistrikten behouden, maar de samenstelling van elk van deze kiesdistrikten, zal door de Koning herzien worden rekening houdende met de nieuw geschapen toestand.

De positie van de agglomeratie Brussel met haar 19 gemeenten en met haar 1.014.032 inwoners wordt door de oprichting van deze nieuwe arrondissementen tot zijn werkelijke proporties herleid.

Nationaal gezien wordt dan niet alleen Brussel, maar het homogeen tweetalig arrondissement Brussel, het bruggenhoofd waar de twee volksgemeenschappen mekaar in een positie van volledige gelijkheid moeten kunnen ontmoeten.

Provinciaal gezien wordt Brussel het tweetalig centrum van een provincie waarin zo goed de Vlaamse arrondissementen als het Waalse arrondissement een passende hoofdplaats kunnen erkennen.

Het is tenslotte duidelijk dat het toekennen van deze zelfstandigheid waarvan wij moeilijk kunnen begrijpen dat ze nooit vroeger werd toegestaan, niet alleen een passende oplossing biedt, maar gewoon een daad van rechtsherstel tegenover de Vlamingen inhoudt.

Belgique le carrefour économique et culturel de nos deux communautés culturelles.

En vue de faire ressortir la situation particulière de Bruxelles, il a été proposé de créer une dixième province.

Cette solution nous paraît cependant devoir entraîner des conséquences trop complexes. Le Brabant ainsi que Bruxelles auraient chacun, dans ce cas, un conseil provincial distinct. Les services provinciaux existants devraient être dédoublés. Il s'agirait alors de trouver une nouvelle capitale pour l'ancienne province de Brabant, etc.

Le but de la présente proposition est de proposer une solution plus rationnelle. Celle-ci est d'ailleurs toute trouvée, non seulement en raison de l'unilinguisme des communes de la périphérie et de la partie rurale environnante, mais également en raison de la mentalité sociale et psychologique de leur population, de leur mode de vie et de leur culture.

Les 102 communes flamandes à l'Est et au Nord de Bruxelles, avec leurs 410.506 habitants, seraient réparties en deux arrondissements administratifs nouveaux, notamment Hal-Asse, avec Hal comme chef-lieu, et Vilvorde-Saventhem, avec Vilvorde comme chef-lieu.

Ces deux arrondissements administratifs constitueraient un arrondissement électoral nouveau, formant un pendant équivalent des arrondissements de Louvain et de Nivelles. La population de l'arrondissement de Bruxelles, amputée de 410.000 habitants, serait ramenée à un million d'habitants, ce qui est encore largement suffisant.

L'article 6 de la présente proposition de loi prévoit que le Roi apportera les modifications indispensables à la création de cette nouvelle circonscription électorale.

La répercussion sur les élections provinciales est réglée par l'article 7; les districts électoraux existants seront maintenus, mais la composition de chacun de ces districts sera revue par le Roi compte tenu de la situation nouvelle.

La création de ces nouveaux arrondissements ramènera l'agglomération Bruxelloise avec ses 19 communes et 1.014.032 habitants à ses véritables proportions.

Bruxelles de même que l'arrondissement bilingue homogène de Bruxelles deviendront, du point de vue national, la tête de pont où les deux communautés ethniques doivent pouvoir se rencontrer sur un pied de parfaite égalité.

Considéré du point de vue provincial, Bruxelles deviendra le centre bilingue qu'aussi bien les arrondissements flamands que l'arrondissement wallon reconnaîtront comme leur chef-lieu.

Il est enfin évident que l'octroi de cette autonomie qui aurait dû être accordée depuis longtemps, présente non seulement une solution adéquate mais est aussi un simple acte de réhabilitation à l'égard des Flamands.

C. VERBAANDERD.

WETSVORSTEL

Eerste artikel.

De provincie Brabant telt vijf bestuurlijke arrondissementen, namelijk Brussel, Leuven, Nijvel, Halle-Asse en Vilvoorde-Zaventem.

PROPOSITION DE LOI

Article premier.

La province de Brabant comprend cinq arrondissements administratifs: Bruxelles, Louvain, Nivelles, Hal-Asse et Vilvorde-Saventhem.

Art. 2.

Het arrondissement Brussel, met Brussel als hoofdplaats omvat de gemeenten, Anderlecht, Brussel, Elsene, Etterbeek, Evere, Ganshoren, Jette, Koekelberg, Oudergem, Schaarbeek, St.-Agatha-Berchem, St.-Gillis, St.-Jans-Molenbeek, St.-Joost-ten-Noode, St.-Lambrechts-Woluwe, St.-Pieters-Woluwe, Ukkel, Vorst en Watermaal-Bosvoorde.

Art. 3.

Het arrondissement Halle-Asse met Halle als hoofdplaats omvat de gemeenten, Alseberg, Asse, Beersel, Beert, Bekkerzeel, Bellingen, Bierk, Bogaarden, Borchtlombeek, Buizingen, Dilbeek, Drogenbos, Dworp, Elingen, Essene, Gaasbeek, Galmaarden, Gooik, Groot-Bijgaarden, Halle, Hamme, Heikruis, Hekelgem, Herfelingen, Herne, Huizingen, Itterbeek, Kester, Kobbegem, Leerbeek, Lembeek, Liedekerke, Linkebeek, Lot, Mollem, Oetingen, O.-L.-Vrouw-Lombeek, Opwijk, Oudenaken, Pamel, Pepingen, Relegem, Ruisbroek, Schepdaal, St.-Genesius-Rode, St.-Katharina-Lombeek, St.-Kwintens-Lennik, St.-Laureins-Berchem, St.-Martens-Bodegem, St.-Martens-Lennik, S.-Pieters-Leeuw, St.-Renelde, St.-Ulriks-Kapelle, Strijtem, Teralfene, Ternat, Tollembeek, Vlezenbeek, Vollezele, Wambeek en Zellik.

Art. 4.

Het arrondissement Vilvoorde-Zaventem, met Vilvoorde als hoofdplaats omvat de gemeenten, Beigem, Berg, Brussegem, Buken, Diegem, Elewijt, Epegem, Grimbergen, Hoeilaert, Hofstade, Humbeek, Kampenhout, Kapelle-o/d-Bos, Kraainem, Londerzeel, Machelen, Malderen, Mazenzele, Meise, Melsbroek, Merchtem, Muizen, Nederokkerzeel, Nieuwenrode, Nossegem, Overijse, Perk, Peuti, Ramsdonk, St.-Stevens-Woluwe, Steenhuffel, Steenokkerzeel, Sterrebeek, Strombeek-Bever, Vilvoorde, Weerde, Wommel, Wezenbeek-Oppem, Wolvertem, Zaventem en Zemst.

Art. 5.

De nieuwe arrondissementen Halle en Vilvoorde vormen samen één kiesarrondissement met Vilvoorde als hoofdplaats.

Art. 6.

De Koning zal de bestaande kieskantons aanpassen, rekening houdende met de arrondissementele indelingen van de artikels 2, 3 en 4.

Art. 7.

De provinciale kiesdistrikten blijven behouden wat hun aantal betreft; de samenstelling ervan zal door de Koning aan de arrondissementele indeling van artikels 2, 3 en 4 worden aangepast.

Art. 8.

Deze wet is van toepassing vanaf 1 januari 1962.

16 novembre 1961.

Art. 2.

L'arrondissement de Bruxelles avec Bruxelles comme chef-lieu, comprend les communes suivantes: Anderlecht, Bruxelles, Ixelles, Etterbeek, Evere, Ganshoren, Jette, Koekelberg, Auderghem, Schaerbeek, Berchem-Sainte-Agathe, Saint-Gilles, Molenbeek-Saint-Jean, Saint-Josse-ten-Noode, Woluwe-Saint-Lambert, Woluwe-Saint-Pierre, Uccle, Forest et Watermael-Boitsfort.

Art. 3.

L'arrondissement de Hal-Asse avec Hal comme chef-lieu, comprend les communes suivantes: Alseberg, Asse, Beersel, Beert, Bekkerzeel, Bellingen, Bierk, Bogaarden, Borchtlombeek, Buizingen, Dilbeek, Drogenbos, Dworp, Elingen, Essene, Gaasbeek, Galmaarden, Gooik, Groot-Bijgaarden, Hal, Hamme, Heikruis, Hekelgem, Herfelingen, Herne, Huizingen, Itterbeek, Kester, Kobbegem, Leerbeek, Lembeek, Liedekerke, Linkebeek, Lot, Mollem, Oetingen, O.-L.-Vrouw Lombeek, Opwijk, Oudenaken, Pamel, Pepingen, Relegem, Ruisbroek, Schepdaal, St. Genesius-Rode, Sint-Katherina-Lombeek, St.-Kwintens-Lennik, Sint-Laureins-Berchem, Sint-Martens-Bodegem, Sint-Martens-Lennik, St.-Pieters-Leeuw, St.-Renelde, Sint-Ulriks-Kapelle, Strijtem, Teralfene, Ternat, Tollembeek, Vlezenbeek, Vollezele, Wambeek et Zellik.

Art. 4.

L'arrondissement de Vilvorde-Zaventem, avec Vilvorde comme chef-lieu, comprend les communes suivantes: Beigem, Berg, Brussegem, Buken, Diegem, Elewijt, Epegem, Grimbergen, Hoeilaert, Hofstade, Humbeek, Kampenhout, Kapelle-op-den-Bos, Kraainem, Londerzeel, Machelen, Malderen, Mazenzele, Meise, Melsbroek, Merchtem, Muizen, Nederokkerzeel, Nieuwenrode, Nossegem, Overijse, Perk, Peutie, Ramsdonk, St.-Stevens-Woluwe, Steenhuffel, Steenokkerzeel, Sterrebeek, Strombeek-Bever, Vilvorde, Weerde, Wommel, Wezenbeek, Wolvertem, Zaventem, et Zemst.

Art. 5.

Les nouveaux arrondissements de Hal et de Vilvorde forment ensemble un arrondissement électoral ayant Vilvorde comme chef-lieu.

Art. 6.

Le Roi adaptera les cantons électoraux existants compte tenu de la répartition par arrondissement, prévue aux articles 2, 3 et 4.

Art. 7.

Les districts électoraux provinciaux sont maintenus en ce qui concerne leur nombre; le Roi adaptera leur composition à la répartition par arrondissement, prévue aux articles 2, 3 et 4.

Art. 8.

La présente loi entre en vigueur le 1er janvier 1962.

16 november 1961.

C. VERBAANDERD,
H. VANDERPOORTEN,
J. VAN DEN EYNDE.